

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Матеріали ІV Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції
**«Збалансований розвиток
агроекосистем України: сучасний погляд
та інновації»**

2 грудня 2020р.

м. Полтава

Збалансований розвиток агроєкосистем України: сучасний погляд та інновації : матеріали IV Всеукр. наук.-практ. інтернет–конфер. (м. Полтава, 2 грудня 2020 р.). Полтава: ПДАА, 2020. 50 с.

У збірнику представлені матеріали присвячені сучасним проблемам збалансованого розвитку агроєкосистем України, впровадженню новітніх екологічно збалансованих технологій у сільському господарстві. Матеріали призначені для наукових співробітників, викладачів, студентів й аспірантів вищих навчальних закладів, фахівців і керівників сільськогосподарських та переробних підприємств АПК різної організаційноправової форми, працівників державного управління, освіти та місцевого самоврядування, всіх, кого цікавить проблематика збалансованого розвитку агроєкосистем України.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Сегей Поспелов - доктор с. – г. наук (відповідальний редактор);

Оксана Біленко - кандидат с. – г. наук (заступник відповідального редактора);

Оксана Ласло - кандидат с. – г. наук ;

Олена Гордєєва - кандидат с. – г. наук .

Матеріали подаються в авторській редакції мовами оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідальні автори.

Антонець О.А., Житник І.М.	РЕАКЦІЯ СОНЯШНИКУ НА БІОРЕГУЛЯТОРИ РОСТУ	4
Бахмацький Я.В. Поспелов С. В.	ЕФЕКТИВНІСТЬ ЗАСТОСУВАННЯ ИНОКУЛЯЦІЇ ТА СТИМУЛЯТОРІВ РОСТУ В ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ СОЇ	6
Богатирь В.П. Біленко О.П.	УРОЖАЙНІСТЬ ГІБРИДІВ СОНЯШНИКУ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД СТРОКІВ СІВБИ	8
Григоренко А.В. Біленко О.П.	НАВІЩО НАМ ТА КУКУРУДЗА?	10
Грищенко М. І. Біленко О.П.	ВПЛИВ СТРОКІВ ПОСІВУ НА РОЗВИТОК ПРОСА	13
Кабаненко Т.А. Ласло О.О. Опара М.М.	ПРАКТИКА ЗАСТОСУВАННЯ ГУМАТІВ У ТЕХНОЛОГІЇ ВИРОЩУВАННЯ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР	16
Кателевський В. М. Філіпась Л.П. Біленко О.П.	БІОЕНЕРГЕТИЧНА РОСЛИНА MISCANTHUS	18
Марченко Є.С. Шокало Н.С.	УРОЖАЙНІСТЬ СОНЯШНИКУ ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМИ ВИСІВУ	21
Олепир Р.В. Северин О.В.	ВПЛИВ ЗАСТОСУВАННЯ РІЗНИХ ДОЗ РРР ТРЕПТОЛЕМ НА УРОЖАЙНІСТЬ І ЯКІСТЬ СОНЯШНИКА	22
Олепир Р. В. Чернявський Д.С.	ВПЛИВ ОРГАНІЧНИХ ДОБРІВ НА УРОЖАЙНІСТЬ І ЯКІСТЬ ЗЕРНА КУКУРУДЗИ	25
Омелян О. О. Біленко О. П.	ВПЛИВ ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ НА ЗАБУР'ЯНЕНІСТЬ ПОСІВІВ СОНЯШНИКУ	28
Петрікеєва В.Є. Воропіна В.О.	ВПЛИВ ПОЗАКОРЕНЕВОГО ПІДЖИВЛЕННЯ КОМПЛЕКСНИМИ МІНЕРАЛЬНИМИ ДОБРІВАМИ НА УРОЖАЙНІСТЬ І ЯКІСТЬ ЗЕРНА КУКУРУДЗИ	31
Рудяга Р.М. Ласло О. О.	ВИКОРИСТАННЯ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ І СТРЕСОСТІЙКОСТІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ КУЛЬТУР	34
Семенко Е. О. Поспелов С. В.	ПОСІВНІ ЯКОСТІ НАСІННЯ ЕХІНАЦЕЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ЇХ ОБРОБКИ МІКРОЕЛЕМЕНТАМИ	37
Ткаченко Д. Р. Воропіна В.О.	ВПЛИВ РІЗНИХ ДОЗ ВЕРМИКОПОСТУ ТА ГУМІСОЛУ НА УРОЖАЙНІСТЬ ПОМІДОРІВ	40
Юрченко С.О. Кулініч В.С.	ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ СОРТІВ СОЇ ЗАЛЕЖНО ВІД ТЕРМІНУ ЗБЕРІГАННЯ НАСІННЯ.	42
Яновська Р.О. Шокало Н.С.	ФОРМУВАННЯ УРОЖАЙНОСТІ ГОРОХУ ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМИ ВИСІВУ	48

УДК 633.854

Марченко Євгеній Сергійович
здобувач вищої освіти СВО Магістр
Науковий керівник: **Шокало Наталія Сергіївна** кандидат
сільськогосподарських наук, доцент
*Полтавський державний аграрний
університет, м. Полтава, Україна*

УРОЖАЙНІСТЬ СОНЯШНИКУ ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМИ ВИСІВУ

Взаємовідносини рослин у посіві – це конкуренція за використання ними факторів життя: світла, води, мінеральних сполук азоту, фосфору, калію та інших елементів. Певною мірою це визначається забезпеченістю їх факторами зовнішнього середовища у тих ґрунтово-кліматичних районах, які є сприятливими для вирощування культури [3].

Норма висіву насіння соняшнику є керованим фактором, який істотно впливає на взаємопрояв рослин у агроценозі. В розрідженому посіві створюються більш сприятливі умови для росту і розвитку рослин. Повніше реалізується їх потенційна продуктивність: більше закладається квіток у кошику, менша пустозерність, крупніші сім'янки [2]. Проте високого урожаю посіву неможливо досягти лише за найкращого задоволення потреб і повної реалізації потенційної продуктивності кожної рослини.

З агрономічної точки зору оптимальною площею живлення вважається така, що забезпечує отримання з гектара максимального урожаю основної продукції культури при високій її якості і найменших затратах праці та матеріальних засобів [1]. Тому встановлення оптимальної густоти посіву соняшника є важливим питанням технології вирощування гібридів різних груп стиглості.

Дослідження по визначенню впливу норми висіву на формування урожайності соняшнику проводили в умовах СГ ТОВ «Мрія» Чутівського району Полтавської області. Схемою досліду передбачено наступні норми висіву – 30, 40, 50 і 60 тис. рослин на гектар. Гібрид соняшнику Ясон.

При обмолоті насіння з кошиків соняшника встановлено, що найвищий показник виходу насіння був у варіанті з нормою висіву 30 тис. шт./га – 83,3 г., а найнижчий – 38,8 г – за норми висіву 60 тис. шт./га. Тобто мали негативну тенденцію до зниження маси насіння з кошика зі збільшенням густоти стояння рослин. Вихід насіння в середньому за варіантами становив 63,7 %. Підвищення густоти рослин на одиниці площі призвело до зниження певною мірою виходу

насіння. Так, за густоти стояння рослин 30 тис. шт./га цей показник становив 65,0 %, а при загущенні до 40 – 60 тис. шт./га – знижувався до 62 – 64 %.

Передбачувано, що неоднакова густина рослин по різному вплинула також на урожайність соняшнику з одиниці площі. Так, у 2019 році в середньому по варіантах досліду урожайність становила 26,5 ц/га. Ми спостерігали підвищення урожайності з 25,0 до 29,4 ц/га зі зростанням норми висіву соняшника з 30 до 50 тис. шт./га. Загущення посіву до 60 тис. рослин на 1 га спричинило зниження урожайності до 23,3 ц/га.

Таким чином, для гібриду соняшника Ясон в умовах СГ ТОВ «Мрія» Чутівського району Полтавської області оптимальною густиною стояння є 50 тис. шт./га.

Бібліографічний список

1. Борисоник З.Б., Божко М.Ф. Продуктивність подсолнечника и качество масла в зависимости от сроков посева в Северной Степи Украины. *Доклады ВАСХНИЛ*. 1980. № 8. С. 9–11.
2. Васильев Д.С., Марин В.И., Токарева Л.И. Способы, сроки сева и густота стояния. *Технические культуры*. 1990. № 2. С. 8–9.
3. Деревянко В.А., Лиман П.Б. Влияние сроков посева и глубины заделки семян на урожайность и качество масла подсолнечника. *Степное земледелие*. Вып. 22. 1988. С. 56–58.

УДК 633.854.78:631.811.98:631.53.04

Олепир Роман Вікторович

кандидат сільськогосподарських наук,
старший викладач

Северин Олександр Володимирович

здобувач вищої освіти СВО Магістр
*Полтавський державний аграрний
університет, м. Полтава, Україна*

ВПЛИВ ЗАСТОСУВАННЯ РІЗНИХ ДОЗ РРР ТРЕПТОЛЕМ НА УРОЖАЙНІСТЬ І ЯКІСТЬ СОНЯШНИКА

Сучасним напрямком підвищення якості і урожайності продукції рослинництва являється впровадження в сільськогосподарське виробництво високих енергозберігаючих технологій з застосуванням регуляторів росту рослин.

Регулятори росту це природні фітогормони, їх синтетичні аналоги або композиційні препарати, які містять збалансований комплекс фітогормонів, біологічно активних речовин, мікроелементів, які дозволяють цілеспрямовано регулювати важливі процеси росту і розвитку рослин, ефективно реалізувати потенціальні можливості сорту чи гібриду, закладені в геномі природою, селекційним і генно-інженерним процесом [1].